

OKOLJSKA PRAVIČNOST

Okoljske koristi in bremena morajo biti pravično porazdeljene. Nosilci politične ali gospodarske moči ne bi smeli izkoriščati Zemljinih virov na račun najrevnejših skupnosti, prihodnjih generacij in ekosistemskih zmogljivosti planeta, ki zagotavljajo, da je primeren za življenje ljudi.

IZZIVI

- Evropa je v zgodovini in tudi v sedanjosti odgovorna za nesorazmerno visok delež uničevanja okolja na globalni ravni ter izkoriščanja naravnih virov. Pridelava hrane na drugih kontinentih negativno vpliva na lokalne skupnosti, saj terja uporabo ogromnih količin njihove zemlje in vodnih virov. Dolge transportne poti povzročajo tudi večje količine izpustov.
- Zagovorniki človekovih pravic in aktivisti za okoljsko pravičnost, ki nasprotujejo izkoriščanju njihove zemlje ter naravnih virov, so vse pogostejše izpostavljeni grožnjam in včasih celo umorjeni.
- Prevladujoč neenak svetovni gospodarski sistem pomeni, da bo vse več skupnosti izpostavljenih nasilju zaradi groženj, kadar je ogroženo njihovo okolje.
- Škodljive gospodarske aktivnosti, vse od rudarjenja do odlaganja smeti, so sprožile nastanek globalnega gibanja za okoljsko pravičnost, ki preoblikuje življenje ljudi na tem planetu.
- Okoljska nepravičnost se pojavlja tudi znotraj Evropske unije. Najrevnejši se pogosto najbolj izpostavljajo, saj živijo na okoljsko najbolj degradiranih in zdravju škodljivih območjih.

MEDTEM KO **AVTOHTONA LJUDSTVA** PREDSTAVLJAJO ZGOLJ **5 %** SVETOVNEGA PREBIVALSTVA, HKRATI PREDSTAVLJAJO **15 %** NAJREVNEJŠIH LJUDI NA SVETU, KI SO IZPOSTAVLJENI **40 % OKOLJSKIH KONFLIKTOV** PO SVETU.

OD LETA 2009 SE JE ŠTEVILO UMORJENIH OKOLJEVARSTVENIKOV POVEČALO Z 1 NA 4 NA TEDEN.

HONDURŠKA OKOLJEVARSTVENICA BERTA CÁCERES JE BILA UMORJENA MARCA 2016.

DEJSTVA IN ŠTEVILKE

ČE BI BILI VSI ZEMLJANI TAKŠNI
POTROŠNIKI KOT EVROPEJCI, BI ZA
ZADOVOLJEVANJE NAŠIH POTREB
POTREBOVALI 3 PLANETE ZEMLJA.

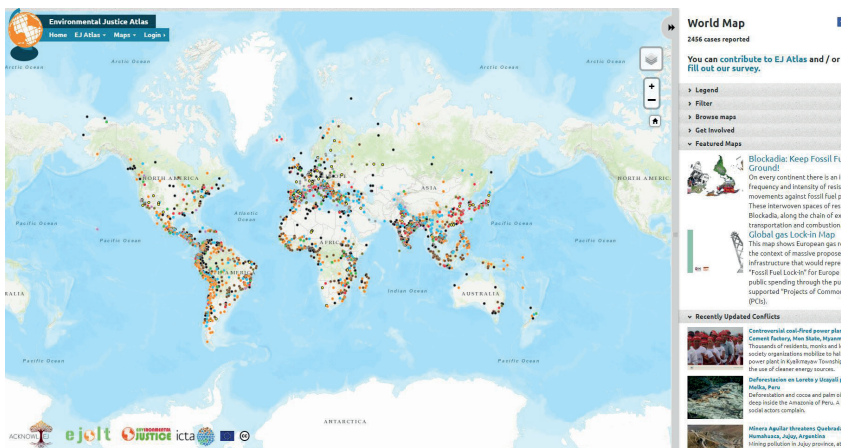

VEČ KOT
HRANE, KI JE 40%
ZAUŽIJEMO
V EVROPI, JE PRIDELANE
NA DRUGIH KONTINENTIH.

ŠTUDIJA PRIMERA

Okoljevarstveniki potrebujejo zaščito in pomagamo jim lahko tudi z zagotavljanjem mednarodne izpostavljenosti v medijih, saj jih bodo lokalni deležniki tako veliko težje napadali. Atlas okoljske pravičnosti je projekt, ki zbira podatke o pogosto nevidnih okoljskih konfliktih, ki se odvijajo po svetu. Zabeleženih je bilo 2.500 okoljskih konfliktov in atlas prikazuje jasno povezavo med povečanjem izkopavanja ter trgovanja z minerali in povečanjem števila konfliktov. Ko je albanska manjšina v Črni gori nasprotovala vzpostavitvi novega odlagališča odpadkov na njihovih zgodovinsko pomembnih območjih, je bil ta primer objavljen na spletnem atlasu. Lokalni in evropski mediji so pograbili zgodbo ter posledično prispevali k izpustitvi nezakonito priprte vodje skupnosti.

<https://ejatlas.org/>

PRIPOROČILA

- Potrebno je prepoznati okoljsko diskriminacijo v Evropski uniji in globalnih politikah.
- Za premik strategije od gospodarske rasti k zagotavljanju okoljske trajnosti in večje enakosti potrebujemo alternativne kazalnike BDP, kot je »dejanski kazalnik napredka« (angl. *Genuine Progress Indicator* – GPI). Pobuda Evropske unije »onkraj BDP« bi morala biti na vrhu političnih agend. Revščina v bogatih državah in predvsem v Evropi se je povečala kljub rasti BDP v enakem obdobju. Jasna povezava med rastjo produktivnosti in zmanjševanjem revščine ne obstaja več.
- Ustrezno izvajanje Aarhuške konvencije bo okoljevarstvenikom zagotovilo boljši dostop do pravic znotraj Evropske unije. Voditelji Evropske unije morajo prav tako odločneje nastopiti proti kriminalizaciji okoljevarstvenega aktivizma po svetu kot tudi v nekaterih državah članicah Evropske unije.
- Alternativni trgovinski mandat in zavezujoča uredba o škodljivih čezmejnih poslovnih praksah, vključno s sankcijami, sta ključna za zmanjšanje materialnih tokov ter premik k krožni in bolj lokalno usmerjeni ekonomiji.

KDO SMO

Smo skupina 25 nevladnih organizacij iz vse Evrope, ki se ukvarja s socialnimi vprašanji, podporo kmetovalcem, zaustavitvijo podnebnih sprememb, varstvom okolja, zaščito pravic žensk, z mladimi in enakostjo spolov, podporo pravični trgovini, razvojem, vsesplošno pravičnostjo ter pravicami delavcev.

makeeurope sustainableforall.org

#FightInequalities

Ta letak je bil pripravljen ob finančni podpori Evropske unije. Vsebina tega letaka je izključna odgovornost partnerjev projekta Trajnostna Evropa za vse in v nobenem primeru ne odraža stališč Evropske unije.

